

Bước ngoặt trong hợp tác giáo dục Việt-Pháp

BÀI NÓI CHUYỆN CỦA BÀ VALÉRIE PÉCRESE - BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VÀ NGHIÊN CỨU CỦA CỘNG HOÀ PHÁP TẠI GIẢNG ĐƯỜNG TRƯỜNG ĐHKHTN, ĐHQGHN SÁNG NGÀY 13/11/2009.



“CHUYẾN THĂM LẦN NÀY ĐÁNH DẤU MỘT BƯỚC NGOẶT TRONG MỐI QUA HỆ SONG PHƯƠNG, NHẤT LÀ TRONG LĨNH VỰC ĐẠI HỌC VÀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC. KHÔNG CÓ NƠI NÀO TỐT HƠN GIẢNG ĐƯỜNG NÀY ĐỂ KHẲNG ĐỊNH LẠI CAM KẾT CỦA NƯỚC PHÁP ĐƯA HỢP TÁC ĐẠI HỌC, NGHIÊN CỨU KHOA HỌC TRỞ THÀNH MỘT TRONG CÁC LĨNH VỰC TUYỆT VỚI CỦA MỐI QUA HỆ HỢP TÁC SONG PHƯƠNG GIỮA HAI NƯỚC CHÚNG TA...”

Bà Valérie Péresse, Bộ trưởng Bộ Giáo dục Đại học và Nghiên cứu Cộng hoà Pháp

Kính thưa Ngài Phó thủ tướng, Bộ trưởng Bộ giáo dục và đào tạo

Kính thưa Ông Giám đốc ĐHQGHN

Thưa các Thầy, Cô giáo

Thưa các quý vị

Tôi rất vui mừng và vinh dự được có mặt cùng với các quý vị tại giảng đường Đại Học Quốc Gia Hà Nội, một trong những Trường đại học có uy tín nhất ở châu Á! Với 20 trường đại học và các viện nghiên cứu đặt tại thành phố này, với hàng trăm ngàn sinh viên của mình, Đại Học Quốc Gia Hà Nội là một địa hạt riêng, một dạng thành phố nhỏ nằm trong một thủ đô chuyên tâm trau dồi tri thức và hiểu biết. Khi tìm hiểu tôi biết rằng hơn bao giờ hết, đây chính là biểu trưng của Việt Nam - một dân tộc hướng về tương lai với quyết tâm xây dựng nền tri thức dựa trên các thế mạnh của mình. Vì vậy, đối với cá nhân tôi, đây không chỉ là niềm vui mà còn là một đặc ân được nói chuyện với các quý vị buổi sáng nay. Thực sự mà nói, tôi rất tâm huyết với buổi nói chuyện này, bởi vì như các quý vị đã biết, hợp tác đại học và khoa học giữa hai nước chúng ta là một trong các chủ đề chính trong chuyến thăm chính thức Việt Nam của Thủ tướng Pháp Francois FILLON.

Chuyến thăm này mang tính lịch sử. Trước hết vì đây là chuyến thăm chính thức Việt Nam đầu tiên của một vị Thủ tướng Pháp. Trong thời gian qua, các chuyến thăm lẫn nhau ở các cấp rất nhiều nhưng chưa có vị đứng đầu nào của Chính phủ Pháp đến thăm Việt Nam. Chuyến thăm lần này cũng rất đặc biệt vì nó đánh dấu một bước ngoặt trong mối qua hệ song phương, nhất là trong lĩnh vực đại học và nghiên cứu khoa học. Không có nơi nào tốt hơn giảng đường này để khẳng định lại cam kết của nước Pháp đưa hợp tác đại học, nghiên cứu khoa học trở thành một trong các lĩnh vực tuyệt vời của mối quan hệ hợp tác song phương giữa hai nước chúng ta.

Bức tranh vẽ trên tường của giảng đường này, do người sáng lập Trường Đại học Mĩ thuật Đông Dương, họa sĩ Victor TARDIEU sáng tác, nhắc nhở chúng ta



rằng hơn cả một bài diễn văn dài, chính lịch sử chung đang gắn kết hai nước chúng ta và ngày hôm nay được thể hiện bằng một đối tác mang tính lịch sử và mẫu mực.

Một sự hợp tác đại học và nghiên cứu khoa học mạnh mẽ

Hợp tác về đại học và nghiên cứu khoa học giữa hai nước chúng ta rất ấn tượng về nhiều mặt. Hợp tác đại học Pháp - Việt được minh chứng bằng sự trao đổi lẫn nhau của giới đại học hai nước. Với hơn sáu ngàn sinh viên Việt Nam đang theo học tại Pháp trong đó có gần 700 là nghiên cứu sinh, Việt Nam là cộng đồng châu Á đứng thứ hai trong các trường đại học Pháp

Hiện tại ở Việt Nam nhiều quan hệ đối tác giữa các trường đại học Pháp và đại học Việt Nam được thiết lập thông qua các chương trình đào tạo chất lượng cao đã được công nhận một cách rộng rãi. Nhất là chương trình đào tạo kỹ sư chất

lượng cao mà chúng ta mới kỷ niệm mười năm ngày thành lập với hơn một ngàn kỹ sư đã được đào tạo ở Việt Nam, được cấp bằng kỹ sư của Pháp, đây là hình thức đào tạo duy nhất trên thế giới. Đó là Trung tâm đào tạo về quản lý Pháp - Việt được mở năm 1992 tại Hà Nội, năm 1993 tại thành phố Hồ Chí Minh và tất nhiên có cả Trung tâm Đại học Pháp thành lập năm 2006 nhân kỷ niệm 100 năm thành lập Trường Đại học Đông Dương, tiền thân của Đại học Quốc Gia Hà Nội

Kính thưa ngài Phó thủ tướng,

Chuyến thăm của Thủ tướng Francois FILLON cũng là dịp chúng ta gặp nhau lần thứ tư trong hai năm qua: hai lần tại Pháp và hai lần tại Việt Nam. Mỗi lần gặp gỡ cho thấy rằng hai bên phải đương đầu với cùng những thách thức: cả hai nước chúng ta cần đáp ứng nhu cầu đào tạo thế hệ trẻ. Thế hệ thanh niên Việt Nam ngày càng đông mà việc giáo dục và hoà nhập vào môi trường nghề nghiệp vừa là thế mạnh tuyệt vời nhưng cũng là sự thách

thức phi thường đối với sự phát triển đại học và nghiên cứu. Tôi tin rằng nước Việt Nam sẵn sàng vượt qua thách thức này. Và trên con đường hướng tới một xã hội tri thức, nước Pháp luôn sát cánh cùng với Việt Nam.

Thưa Ngài Phó thủ tướng,

Sau mỗi lần chúng ta gặp gỡ, tôi nhận thấy chúng ta cùng chia sẻ một niềm tin: đó là lòng say mê tri thức và ham hiểu biết, đây chính là nguồn gốc của mọi tiến bộ mà nhân loại đạt được trong tiến trình lịch sử lâu dài.

Niềm tin này đang lan rộng trên thế giới ở giai đoạn mà mỗi nước đều nhất trí thừa nhận rằng tương lai của chúng ta trước hết dựa vào việc xây dựng một xã hội tri thức toàn cầu. Niềm tin này, nước Cộng hoà Pháp cùng chia sẻ với Việt Nam vì một lý do rất đơn giản: Nó sinh ra từ nền cộng hoà Pháp vì nước Pháp quyết tâm vượt qua những khác nhau về xã hội, khu vực và thậm chí về văn hoá và quyết tâm hồi sinh dưới hình

thức một đất nước duy nhất, cùng một lúc, nhân dân Pháp lựa chọn xây dựng nhà trường của nền cộng hoà, có khả năng cải tạo nhiều tầng lớp thành một dân tộc duy nhất của mình. Dưới con mắt của mỗi người Pháp, nhà trường đã trở thành đồng nghĩa với tiến bộ: tiến bộ của mỗi cá nhân, tất nhiên là cả tiến bộ của xã hội, bởi vì khi tạo cho mỗi thành viên trong xã hội cơ hội phát triển năng lực và tài năng của mình, nhà trường của nền cộng hoà đã cho phép nước Pháp tiến xa, hiện đại hoá và sống tốt hơn, đơn giản là như thế.

Chính từ nhà trường của nền cộng hoà này nhà khoa học Louis PASTEUR đã trưởng thành, ông chính là người đã phát hiện ra sự xuất hiện của vi trùng và phát minh ra loại thuốc tiêm chống bệnh chó dại, tạo nên một bước tiến nhảy vọt cho loài người. Chính nhà trường này đã đào tạo ra một Gustave EIFFEL, đã cung cấp cho ông mọi phương tiện để xây lên một trong các công trình nổi tiếng nhất thế giới, tháp Eiffel sừng sững canh giữ trời Paris, cầu Long Biên ở Hà Nội. Chính nhà trường này đã đào tạo ra GS. BARRÉ-SINOUSSE, người đạt giải thưởng Nôben về y học năm 2008, ông được biết đến ở Việt Nam và đã được Chính phủ Việt Nam trao Huy chương Vì sự nghiệp Y tế của nhân dân vào mùa xuân năm 2008.

Ở Việt Nam cũng thế, trong 15 năm, nước Việt Nam đã tăng số lượng sinh viên lên mười lần và tiến trình này chắc chắn sẽ còn tiếp tục.

Dự án thành lập Trường Đại Học Khoa Học Công Nghệ Hà Nội

Đây chính là ý nghĩa của đề xuất mà Ngài Phó thủ tướng cho tôi biết năm ngoái khi Ngài bày tỏ mong muốn nước Pháp trở thành đối tác của Việt Nam về việc xây dựng Trường Đại học Khoa học Công nghệ Hà Nội tại khu công nghệ cao Hoà Lạc. Tôi đã tiếp nhận đề xuất

này với niềm tin lớn, niềm tin mà Ngài chia sẻ với một đối tác đã có lịch sử chung lâu dài cho phép nhìn về một tương lai cùng gánh vác. Chính vì thế mà nước Pháp đã tiếp nhận đề xuất của Ngài, chung tay phấn đấu để thành lập một trường đại học đẳng cấp quốc tế tại Thủ đô của các quý vị.

Đồng đảo các trường đại học và các trường lớn của nước Pháp đã hưởng ứng lời kêu gọi của chính phủ Việt Nam. Hơn 30 trường đại học của nước chúng tôi đã tập hợp lại thành tổ hợp đại học cùng nhau đóng góp vào dự án của nước Ngài. Đây là bằng chứng về mối quan tâm của nước Pháp đối với dự án này. Ngài Thủ tướng của chúng tôi mong rằng hai đại diện của tổ hợp đại học là GS. Louis CASTEX - Hiệu trưởng Trường Đại học Toulouse, GS. Guy COUARRAZE - Hiệu trưởng Trường Đại học Paris Sud 11 hỗ trợ dự án này

Các trường đại học Pháp sẽ tham gia vào Trường Đại học Khoa học Công nghệ Hà Nội trên 3 phương diện: Đào tạo, nghiên cứu và đổi mới công nghệ

Trước hết về đào tạo: Dự án Trường Đại học Khoa học Công nghệ Hà Nội, như Ngài đã biết, cho phép tăng cường hợp tác về phương diện này với 400 tiến sĩ sẽ được đào tạo tại Pháp trong 10 năm để hình thành đội ngũ giảng viên đại học của nhà trường. Tổ hợp đại học sẽ giúp tư vấn kiểm định để lập ra các ngành đào tạo chất lượng cao của nhà trường. Tiếp đến là lĩnh vực nghiên cứu khoa học. Sáu lĩnh vực mang tính chiến lược đã được xác định, ở mỗi lĩnh vực đó, các trường đại học Pháp sẽ tham gia thành lập các đơn vị nghiên cứu quốc tế hỗn hợp. Các đơn vị nghiên cứu quốc tế hỗn hợp này là trung tâm của hợp tác khoa học song phương giữa hai nước chúng ta, điều này thật đơn giản vì các lĩnh vực nghiên cứu này đều là những thách thức của hai nước chúng ta: Đó là các lĩnh vực môi trường, công nghệ sinh học, dược học, hàng không vũ trụ, khoa học công nghệ truyền thông, vật

liệu và công nghệ nano. Đây chính là các vấn đề mà nước Pháp ưu tiên trong chiến lược khoa học và đổi mới công nghệ của mình.

Phương diện thứ ba trong hợp tác của nước Pháp với việc thành lập Trường Đại học Khoa học Công nghệ Hà Nội là đổi mới công nghệ. Phương diện này là trọng tâm chính của dự án: nó giải thích việc lựa chọn đặt Trường Đại học Khoa học Công nghệ Hà Nội tại khu công nghệ cao Hoà Lạc, nơi đó có vườn ươm công nghệ liên kết giữa đào tạo, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ cho các doanh nghiệp.

Tôi tin tưởng sâu sắc rằng dự án này sẽ đạt được kết quả tốt, đáp ứng được nhu cầu của Chính phủ nước Ngài trong việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ cho quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước Việt Nam trên con đường hoà nhập với khu vực và thế giới. Mặc cho suy thoái kinh tế toàn cầu ở đầu thế kỉ 21 này, hai nước chúng ta sẽ vượt qua mọi thách thức, cùng nhau xây dựng một tương lai tốt đẹp hơn, một xã hội tri thức.